

ZÁPIS

25. setkání Krajské koordinační skupiny péče o duševní zdraví pro problematiku lidí se zkušeností s vážným duševním onemocněním

10. března 2025 v čase 13:00 – 15:00h

Staroměstské náměstí 1/3, 110 00 Staré Město, Praha 1

Velký a malý radniční klub, 3. patro

PŘÍTOMNI: Mgr. Petra Bartovská, Mgr. Myroslava Bubela, Mgr. Andrea Donátová, Mgr. Rut Dvořáková, PhDr. Tereza Eichlerová, MUDr. Petra Holanová, Ing. Pavlína Gucká, Bc. Eva Halbichová Svačinková, Mgr. Zuzana Holíková, Mgr. Lucie Horáková, Mgr. Jiřina Hübnerová, Mgr. et Mgr. Miroslava Janoušková Ph.D., Pavel Novák, MUDr. Simona Papežová, Mgr. Gabriela Pelcová, Mgr. Tomáš Petr, Ph.D., Zbyněk Roboch BA, Mgr. Andrea Růžicková, Mgr. Ivana Svobodová, Renata Tumlířová BA, Markéta Vítková.

PROGRAM:

1.) Činnosti organizace Zahrada pro duši, p.o.

- Vzdělávací aktivity Institutu
- SETUŽ a platformy PEER
- Pokroky v projektu „Vytvoření uceleného systému krizové pomoci na území hl. m. Prahy“ - modul Psychosociální pomoci v aplikaci Záchranka, propojení s PPP

2.) Mapování kapacit pro příjem akutních pacientů na území HMP – výsledky dotazníkového šetření

3.) Podpora při zavádění nových služeb v péči o duševní zdraví

- Harmonogram výzev, Rozvoj akutní psychiatrické péče a rozvoj komunitních služeb

4.) Transformace psychiatrických nemocnic

- Změny v oblasti zdravotní péče, personální a materiálně technické

5.) Formalizace platformy KKS

- Projednání Statutu a jednacího řádu, jmenovací dekrety, strategické směřování Skupiny pro nadcházející období

6.) Diskuse, sdílené zkušenosti, různé

K bodu č. 1:

Na úvod setkání koordinátorka *Mgr. Rut Dvořáková* přivítala účastníky a pozvala je na jednání **kulatého stolu v rámci efektivního nastavení systému krizové pomoci na území HMP** (18. března 2025 v čase 15:00 – 17:00h v Akademii věd ČR. Jednání se zúčastní zástupci SPLDD Regionu Praha a Střední Čechy spolupracující na vytváření **Postupů při propouštění dětských pacientů s psychiatrickým onemocněním z nemocnic**¹. Organizace Zahrada pro duši v rámci problematiky **duševního zdraví osob s dočasnou ochranou** zahájila spolupráci se zástupci Magistrátu hl. m. Prahy – *Mgr. Soňou Cziczey* (specialistka adaptace a integrace uprchlíků z UA v oblasti zdravotnictví). Pod záštitou MHMP bude realizováno setkání NNO (Konsorcium nevládních organizací, AMIGA, SIMI), PN Bohnice, VFN, komunitní služby, zástupce pojišťoven. Bariéry, rizika a potíže: dluhy na zdravotním pojištění, abúzus alkoholu a jiných návykových látek. Propojení MHMP s vedoucí terénního týmu krizových služeb *Fokus Mgr. Magdou Flaksovou*. O kooperaci jeví zájem SOS centrum a DIAKONIE. Ze zdrojů WHO² byly v rámci projektu financovány 3 psycholožky pro tuto cílovou skupinu. Hledají se možnosti návazného financování.

SETUŽ – *Markéta Vítková* shrnula plnění opatření v rámci Plánu regionální péče o duševní zdraví v hl. m. Praze 2024 – 2027. Společně se zástupci organizací DIALOGOS, spolkem Kolumbus a dalších patientských organizací vyspecifikovány problematické okruhy – př. prevence chudoby a podpora pracovních míst na otevřeném trhu práce. Setkání naplánováno ve **Skautském institutu 23. dubna 2025** a 27. března online setkání (možnost zapojení peer z komunitních služeb). Spolupráce na vytváření metodiky ohledně zaměstnávání peer pracovníků (lektory, výzkumníky, advokáty, konzultanty,...). Plán kooperace s MPSV a MZ – **ukotvení pozice peer lektora** v katalogu prací. Propojení s rodičovskými organizace/**neformální pečující** – spolek Nová Sympthea.

Doplnění *Mgr. Ivany Svobodové z MZd ČR*: **Projekt PodUP** (Podpora uživatelů a neformálních pečujících v jejich zapojení do systému péče o duševní zdraví a do hodnocení jeho kvality) od 1. června 2024, doba realizace 3 roky. Gestorkou projektu *RNDr. Dana Chrtková, CSc.* Připravuje se metodika na podporu zapojení lidí se zkušeností, pilotování ve 4 regionech (Jihočeský, Plzeňský, Královéhradecký a Jihomoravský). Současně se připravuje vzdělávání pro peers ve spolupráci s IPVZ (4 pozice: lektori, konzultanti,

¹ Dokument vymezuje proces povinností a kontrolní mechanismy vázané zákonem o zdravotních službách č. 372/2011 Sb. – předávání zpráv o zdravotním stavu dítěte PL. Vytvořeno kol. autorů MUDr. Eva Vitoušová, MUDr. Milan Cabrnach, MUDr. Michal Považan, PhDr. Daniel Krejcar, MBA v rámci projektu „Vytvoření uceleného systému krizové pomoci na území hl.m. Prahy, reg. č. CZ.03.02.02/00/22_027/0001252.

² WHO v roce 2024 - financovány komunitní aktivity a integrace ve výši 8,5mil. Ze služeb hl.m. Prahy zapojeno Centrum psychosomatické medicíny s.r.o. Na rok 2025 v rámci udržitelnosti plán čerpání 8mil.

advokáti, hodnotitelé). Vzdělávací programy postavené modulově – základní modul povinný pro všechny a nadstavby dle odbornosti. Další aktivitou je příprava metodiky, **jak se stát peer**.

Mgr. Zuzana Holíková (vedoucí Odboru sociálních věcí a zdravotnictví městské části Praha 8) nabízí účast na pravidelných setkání s odborníky **Podvečery pro rodinu o rodině**. Na podzim 2025 naplánována akce s peer *Bc. Kamilem Rainem* + plán workshopů pro školy.

Na podzim t.r. rovněž plán **semináře** na téma „Vysoká citlivost a neurodivergence u dospělých a dospívajících“, lektory kurzu *Markéta Vítková a Ondřej Fafejta*. Přehled nabídky vzdělávacích akcí Institutu Zahrady pro duši je přílohou zápisu.

Zbyněk Roboch, BA za spolek Dialogos – **7. března jednání se zástupci Ombudsman**. Témata: zapojení do přípravy systémových změn, překážky u lidí s duševním onemocněním (pracovní uplatnění, kvalita péče, bydlení). Nově pravidelné podcasty „**To nezvládnou sám**“³.

Vytvoření modulu **Psychosociální pomoc v aplikaci Záchranka**⁴ - tisková konference 26. března 2025. S GRHZS domluvena spolupráce na vzájemné odkazování s app „První psychická pomoc“.

Dále probíhá intenzivní práce na **vytvoření Rozcestníku**. Navázána spolupráce s Nevypuštěná duše + *Mgr. Rut Dvořáková* vyzývá komunitní služby k zapojení.

K bodu č. 2:

Nastavení systému krizové péče na území hl. m. Prahy – data z výjezdů ZZS HMP prezentovala socioložka *Mgr. et Mgr. Miroslava Janoušková Ph.D.* z 3. lékařské fakulty UK. Dotazníkové šetření probíhalo v rámci aktivity projektu Zahrady pro duši. Dotazníky rozeslány začátkem ledna 2025 na poskytovatele zdravotních služeb – kliničtí psychologové, psychiatři pro dospělé a pedopsychiatri. Osloveno bylo celkem cca 300 ambulancí.

Mgr. Rut Dvořáková iniciuje prezentaci dat o výjezdech ZZS v rámci abúzu na **jednání Protidrogové komise Rady HMP**⁵ a vyzývá členy KKS k zapojení. Spolupráci na datech za ÚVN nabízí *Mgr. Tomáš Petr, Ph.D.*

³ <https://www.tonezvladnusam.cz/>

⁴ <https://www.zachrankaapp.cz/cs/aplikace-zachranka-nabizi-prazanum-pomoc-pri-akutnich-dusevnich-obtizich>
<https://praha.eu/w/aplikace-zachranka-nabidne-prazanum-pomoc-pri-akutnich-dusevnich-obtizich>

⁵ Možné **termíny Komise v roce 2025**: 26. března, 23. dubna, 28. května, 25. června, 24. září, 29. října, 26. listopadu.

K bodu č. 3:

Prostředky z EU fondů na „tvrdé investice“ z IROP 2021 – 2027 na zřízení nových akutních psychiatrických lůžek (z toho 110 pro dětské pacienty). Z OP Zaměstnanost Plus – budování další sítě CDZ. **Podpora zdravotní části týmu CDZ** financovaná z Výzvy MZd, přes Alianci CDZ se řeší sociální část. Vyhlášení výzvy červen, příjem žádostí od června 2025. Podpora vzniku **dětských psychiatrických denních stacionářů**. Další aktivitou je podpora **transformace pro psychiatrické nemocnice**. „Nové“ prvky v systému – nízkoprahové **akutní psychiatrické ambulance (APA)** představila *Mgr. Ivana Svobodová*. Jedná se o poskytnutí včasné diagnostiky a iniciální léčby duševní nemoci do doby přechodu do běžné ambulantní psychiatrické péče. Nejedná se tedy o poskytování dlouhodobé psychiatrické péče. Cílovou skupinou jsou dospělí, děti a adolescenti. Přednostně určeno pro pacienty s rozvojem duševního onemocnění, u nichž by odložení diagnostiky a léčby vedlo ke zhoršení stavu, pacienty propuštěné z ústavní psychiatrické léčby, pacienty IZS,...Výzva na podzim 2025 pro 10 pilotních ambulancí. Služba je pouze zdravotní (doporučené personální obsazení: psychiatr, zdravotní sestra, zdravotně sociální pracovník). Dalším prvkem je diferenciací lůžkové péče. Vysoké nároky na personální zabezpečení dány standardy ve věstníku. Zároveň zmiňuje proces tvorby sítě CVSP.

K bodu č. 4:

Aktuality v oblasti **Transformačního plánu** představila *MUDr. Simona Papežová*. Zasedání komise pro schvalování TP bude probíhat 24.3. Lůžka následné péče aktuálně v PN Bohnice 805, akutních lůžek 284 (nově otevřeno 20 lůžek na pavilonu 27). Při srovnání vývoje let 2018 a 2024: 2018 hospitalizováno 325 pacientů a 188 pacientů v roce 2024. Dlouhodobá hospitalizace ubývá – jedná se o plošný trend ve všech psychiatrických nemocnicích. Průměrná délka hospitalizace – propočet medián (bez ochranného léčení) 61 dní, v roce 2024 je 32 dní. Včetně ochrany je 412 vs. 231 dní. Personál – nárůst počtu lékařů v atestační přípravě. Zdravotní sestry – dle analýzy z hlediska věku 100 sester z 520 je starší 60let věku. Počty přijatých pacientů 2018 – 7.392 pacientů, rok 2023 8.753 pacientů, údaje za rok 2024 chybí. CDZ Praha 8 za rok 2024 232 pacientů, Praha 9 – 185 pacientů, Brandýsko 153, ochranné léčení 225. Od května 2024 nově v areálu PN Bohnice zřízeno ARP. Jeden stacionář se bude v letošním roce 2025 překlápět do režimu „otevřeného“ stacionáře jako alternativa hospitalizace. Původně fungoval na principu „doléčovacího“ stacionáře. Gerontopsychiatrických lůžek: 194, lůžka pro léčbu závislostí: 203. Plány v horizontu do roku 2030: Centrum dětské psychiatrické pomoci, jehož přípravu má na starosti *Mgr. Jan Běhounek*. Záměrem není navýšení počtu lůžek, ale komplexnost – kromě lůžek akutní péče má být zřízena ambulance, denní stacionář, jednotka respitní péče, péče o rodinu.

Pavel Novák vede diskusi o systémovém řešení. Otázky směřují na dlouhodobé cíle, redukci počtu lůžek, plánů u **dlouhodobě hospitalizovaných pacientů**, podpoře vzniku akutních psychiatrických lůžek ve všeobecných nemocnicích. Paní MUDr. Simona Papežová doplňuje aktuální data u dlouhodobých hospitalizací SMI: 88 (z toho 10 pacientů s mentální retardací, pro které není zajištěna adekvátní sociální služba. Obtížné překlopení do DZR nebo Domov Alzheimer). Gerontopsychiatrických pacientů 52, počet těchto lůžek nelze snižovat. S diagnózou závislostí 13 pacientů, 20 s poruchou osobnosti (z toho sexuologické ochranky). Celkem 200 lůžek následné péče.

K bodu č. 5:

Připomínky členů KKS byly zapracovány. Další námítky na skupině nejsou, jmenovací dekrety budou rozeslány.

K bodu č. 6:

Doporučené postupy pro duální diagnózy v komunitní léčbě – nasdílí *Pavel Novák*. Znovu se otevře možnost financování.

Opatření 1.2.1 Průběžné vyhodnocování efektivity systému v rámci Plánu regionální péče o DZ v HMP.

Zodpovědnost: MZS ve spolupráci SOV, ZDR, SML, ÚZIS.

Prosíme účastníky KKS o náměty k „měřitelnosti“ a nastavení způsobu evaluace jednotlivých aktivit včetně zapojení komunitních služeb.

Termín příštího setkání: 9. června 2025 v čase 13:00 – 15:00h

Přílohy zápisu:

- Přehled vzdělávacích akcí Institutu Zahrady pro duši
- Krizová psychosociální péče v Praze – Výjezdy ZZS HMP a navazující péče

Zapsala: Mgr. Andrea Donátová